

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра зовнішньоекономічної діяльності

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **РОЗРОБЛЕННЯ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ
ПОСЕРЕДНИЦЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ЕНЕРГЕТИЧНОМУ
РИНКУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ЕКОНОМІКИ** (на матеріалах ПП
«ЕНЕРГОАВЕРС»)

Виконав: здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти групи 4Мзд
спеціальності 073 «Менеджмент»
освітньо-професійної програми «Менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності»

Сергеев В.С.

(прізвище та ініціали)

Керівник : Якимчук Т.В.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2024 року

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота освітнього рівня «бакалавр» на тему «Дослідження світових тенденцій енергозбереження та енергонезалежності економіки.» містить 70 сторінок, 5 таблиць, 8 рисунків. Перелік посилань нараховує 40 найменування.

Метою дослідження є: дослідження стану енергоринку ЄС та України, визначення напрямів розвитку ВДЕ та розробка рекомендацій впровадження енергоефективних, енергонезалежних енергетичних систем на прикладі підприємства посередника, для забезпечення сталого та стабільного розвитку.

Об'єктом дослідження є: процес надання посередницьких послуг на енергетичному ринку.

Предметом дослідження є: теоретичні та практичні аспекти розвитку енергонезалежної та ефективної економіки на енергетичному ринку на основі впровадження сучасних технологій та ВДЕ.

У роботі для досягнення поставленої мети було використано такі **методи дослідження**: аналіз розвитку енергоефективних технологій та ВДЕ при здійсненні господарської, у тому числі і зовнішньоекономічної діяльності, теоретичні методи, такі як: аналіз, систематизація, узагальнення, табличний, графічний. Застосовано статистичні методи дослідження числових даних: вертикальний та горизонтальний аналіз.

Висновки та рекомендації: дана робота може бути прикладом реалізації в діяльності підприємств та громад в пропозиціях щодо енергоефективної роботи енергетичних систем та ВДЕ.

Можливими напрямками продовження досліджень можуть бути повноцінні енергетичні плани, стратегії по розвитку областей та громад.

Ключові слова: енергоефективність, стратегія, зовнішньоекономічна діяльність, енергетичний ринок, енергоресурси, відновлювальні джерела енергії, енергонезалежність.

ABSTRACT

The qualification work of the educational level "Bachelor" on the topic "Research of world trends in energy saving and energy independence of the economy." contains 70 pages, 5 tables, 8 figures. The list of references includes 40 items.

The purpose of the study is to investigate the state of the EU and Ukrainian energy markets, identify areas for the development of renewable energy sources and develop recommendations for the implementation of energy efficient, energy-independent energy systems on the example of an intermediary company to ensure sustainable and stable development.

The object of research is: energy saving and energy independence of the economy.

The subject of the study is: the theoretical and practical aspects of the development of an energy-independent and efficient economy in the energy market based on the introduction of modern technologies and renewable energy sources.

To achieve this goal, the following research methods were used: analysis of the development of energy efficient technologies and RES in the implementation of economic, including foreign economic activity, theoretical methods such as analysis, systematization, generalization, tabular, graphical. Statistical methods of researching numerical data are used: vertical and horizontal analysis.

Conclusions and recommendations: this work can be an example of implementation in the activities of enterprises and communities in proposals for energy efficient operation of energy systems and RES.

Possible areas for further research may include full-fledged energy plans, strategies for the development of regions and communities.

Keywords: energy efficiency, strategy, foreign economic activity, energy market, energy resources, renewable energy sources, energy independence.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО РИНКУ В УМОВАХ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНОСТІ	10
1.1. Дослідження світових тенденцій енергозбереження та енергоне залежності економіки.....	10
1.2. Структура енергетичного ринку Євросоюзу.....	20
1.3. Оцінка підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів.....	29
Висновки до розділу 1.....	38
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМУ РОЗВИТКУ ПОСЕРЕДНИЦЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ЕНЕРГЕТИЧНОМУ РИНКУ	39
2.1. Дослідження стану енергетичного ринку та ринку ВДЕ в Україні.....	39
2.2. Оцінка та аналіз господарсько-фінансового стану підприємства	47
2.3. Визначення напрямку розвитку підприємства як продуктивної і відповідальної частини територіальної громади	60
Висновки до розділу 2.....	68
ВИСНОВКИ	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	71

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасному світі проблема забезпечення сталого розвитку та зменшення впливу на довкілля вимагає пріоритетного розгляду питань оптимізації енергетичного споживання та забезпечення енергонезалежності. Особливою актуальністю у цьому контексті набуває проблема розвитку енергетичного ринку з урахуванням енергозбереження та енергонезалежності.

Забезпечення сталого розвитку вимагає впровадження ефективних заходів щодо раціонального використання енергії та зменшення споживання ресурсів, що сприяє зниженню викидів шкідливих речовин у атмосферу та збереженню природних ресурсів. Зменшення впливу на довкілля також пов'язане з розвитком відновлюваних джерел енергії, таких як сонячна, вітрова та гідроенергетика. Інвестиції у розвиток цих технологій сприяють зниженню залежності від вугілля та інших вичерпних джерел енергії, що сприяє зменшенню викидів CO₂ та інших шкідливих речовин.

Забезпечення енергонезалежності вимагає розвитку внутрішнього енергетичного потенціалу країни, використання власних енергетичних ресурсів та диверсифікації постачання енергії. Розвиток внутрішнього ринку енергії, підвищення енергоефективності та розвиток альтернативних джерел енергії є ключовими напрямками для досягнення цієї мети. Отже, розвиток енергетичного ринку з урахуванням енергозбереження та енергонезалежності вимагає комплексного підходу, що охоплює використання енергоефективних технологій, розвиток відновлюваних джерел енергії та забезпечення диверсифікації енергетичних джерел.

Метою даної роботи є: дослідження стану енергоринку ЄС та України, визначення напрямів розвитку ВДЕ та розробка рекомендацій впровадження енергоефективних, енергонезалежних енергетичних систем на прикладі підприємства посередника, для забезпечення сталого та стабільного розвитку.

Із мети дослідження випливають такі **завдання**:

- Аналізувати актуальні методи та технології енергозбереження. Вивчити досвід країн з впровадження програм енергоефективності.
- Оцінити вплив енергонезалежності на стійкість енергетичного сектору.
- Аналізувати основні складові та особливості функціонування енергетичного ринку.
- Вивчити правові та регуляторні аспекти енергетичного регулювання в Європейському союзі.
- Оцінити досвід розвитку альтернативних джерел енергії в країнах ЄС.
- Аналізувати методи оцінки ефективності використання енергії.
- Визначити потенціал для підвищення енергоефективності в різних секторах економіки.
- Розглянути можливості застосування новітніх технологій для зменшення споживання енергії та підвищення енергоефективності.

Об'єктом дослідження даної роботи є процес надання посередницьких послуг на енергетичному ринку.

Предмет дослідження – теоретичні аспекти розвитку енергетичного ринку в умовах енергозбереження та енергонезалежності.

Методи дослідження. Метод аналізу та узагальнення літературних джерел: Використовувався для ознайомлення з теоретичними аспектами енергозбереження, енергонезалежності тощо. Статистичний метод: застосовувався для аналізу статистичних даних щодо споживання енергії, виробництва, енергоефективності тощо. Метод порівняльного аналізу: використовувався для порівняння світових тенденцій енергозбереження та енергонезалежності з практикою в Україні та Євросоюзі. Експертний метод: Використовувався для отримання експертних оцінок щодо поточного стану енергетичного ринку та його можливого розвитку. Метод системно-структурного аналізу: Застосовувався для вивчення взаємозв'язків між різними складовими енергетичного ринку та визначення його структури.

Практична значущість. Результати дослідження нададуть підстави для розробки конкретних рекомендацій та стратегій управління енергетичним

ринком з метою підвищення енергоефективності, забезпечення енергонезалежності та сталого розвитку. Це допоможе підприємствам та урядовим структурам зрозуміти потенційні переваги енергоефективних заходів та розвитку альтернативних джерел енергії для підвищення конкурентоспроможності. Результати дослідження можуть стати основою для прийняття управлінських рішень на різних рівнях, спрямованих на оптимізацію використання енергетичних ресурсів та розвиток енергетичного сектору. Крім того, дані дослідження можуть використовуватися для підвищення свідомості суспільства щодо проблем енергоефективності та енергонезалежності, а також сприяти формуванню належної енергетичної політики.

Апробація результатів роботи. Дані аналізу та результати дослідження доповідались на: II Міжнародної науково-практичної конференції «ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА ЇЇ РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ТРЕНДІВ:УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ» із тезами: «Визначення напрямів забезпечення енергонезалежності та енергозабезпечення розвитку економіки України».

Робота складається зі вступу, 2 розділів, висновків; містить 70 сторінок тексту, 8 рисунків, 5 таблиць. Список джерел налічує 40 найменувань джерел.